

Αθήνα, 17 Οκτωβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την κυρία Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα : Να διασωθούν τα νεοκλασικά της συνοικίας του Φαλήρου στη Θεσσαλονίκη, το κτίριο της Συναγωγής Ιτάλια Γιασάν και το κτίριο του Ισραηλίτικου Ορφανοτροφείου Καρόλου Αλλατίνη.

Στην συνοικία του Φαλήρου της Θεσσαλονίκης εντοπίζονται δύο πάρα πολύ σημαντικά κτίρια, νεωτέρα μνημεία, μοναδικής αρχιτεκτονικής κι αισθητικής αξίας, αλλά κι άρρηκτα συνδεδεμένα με την ιστορία της πόλης. Πρόκειται για το κτίριο που στέγασε την Συναγωγή Ιταλία Γιασάν, η οποία αποτέλεσε την κεντρική Συναγωγή της Θεσσαλονίκης για χρόνια. Στη συνέχεια το κτίριο φιλοξένησε τη Σχολή Ιωσήφ Ισαάκ Νισσήμ, αργότερα μετατράπηκε σε σχολείο, ενώ για χρόνια στέγασε και την Δραματική Σχολή του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδας. Το κτίριο είναι διώροφο, που χαρακτηρίζεται ως έργο τέχνης από την συμμετρία των όψεων, με τα λιτά ανάγλυφα γλυπτά στοιχεία, τα σαχινίσια και τους ανοικτούς εξώστες.

Το κτίριο του Ισραηλίτικου Οικοτροφείου Καρόλου Αλλατίνη αποτελεί ένα ακόμα κομμάτι της ιστορίας της Θεσσαλονίκης. Στην οδό Σπάρτης, το κτίριο που κτίστηκε στην αρχή του 20ου αιώνα, στέγασε το Ισραηλίτικο Οικοτροφείο Καρόλου Αλλατίνη, από το οποίο στάλθηκαν στα κρεματόρια 50 παιδιά κι οι εργαζόμενοι του, ενώ αργότερα στέγασε εβραϊκές οικογένειες που κατάφεραν να γλυτώσουν από το Ολοκαύτωμα. Το διατηρητέο είναι νεότερο μνημείο, έργο τέχνης με νεοκλασικά και αναγεννησιακά στοιχεία, ανάμεικτα με την λαϊκή αρχιτεκτονική. Το κτίριο έχει χαρακτηριστικά των εξοχικών επαύλεων της περιοχής, με κεντρική μαρμάρινη σκάλα και σκεπαστό εξώστη, ενώ η ανατολική πλευρά χαρακτηρίζεται από τη λαϊκή αρχιτεκτονική που συναντάμε στα παράλια της Μικράς Ασίας.

Και τα δύο κτίρια, αναφέρονται στο αρχαιολογικό κτηματολόγιο ως ιδιοκτησία του ίδιου ιδιώτη. Η κατάσταση τους είναι εξαιρετικά κρίσιμη για την διατήρησή τους κι εδώ και τουλάχιστον μια δεκαετία έχει επισημανθεί η ανάγκη άμεσων παρεμβάσεων, για την διάσωσή τους.

Με δεδομένο ότι τα κτίρια αυτή, εκτός από μνημεία κι έργα τέχνης, αποτελούν τμήματα της ιστορίας της Θεσσαλονίκης, που πρέπει να διατηρηθεί και να μεταλαμπαδευτεί οπωσδήποτε, απαιτείται ένα σχέδιο διάσωσης, με την άμεση παρέμβαση του Υπουργείου Πολιτισμού.

Επειδή τα κτίρια της Συναγωγής Ιταλία Γιασάν και του Ισραηλίτικου Ορφανοτροφείου Καρόλου Αλλατίνη αποτελούν τμήμα της ιστορίας της Θεσσαλονίκης και πρέπει οπωσδήποτε να διασωθούν.

Επειδή τα κτίρια αποτελούν σημαντικά νεωτέρα μνημεία με τεράστια αρχιτεκτονική κι αισθητική σημασία.

Ερωτάται η κυρία Υπουργός :

Θα παρέμβει άμεσα ώστε να διασωθούν άμεσα τα νεοκλασικά της συνοικίας του Φαλήρου στη Θεσσαλονίκη, το κτίριο της Συναγωγής Ιταλία Γιασάν και το κτίριο του Ισραηλίτικου Ορφανοτροφείου Καρόλου Αλλατίνη.

Η ερωτούσα βουλευτής

Μάλαμα Κυριακή